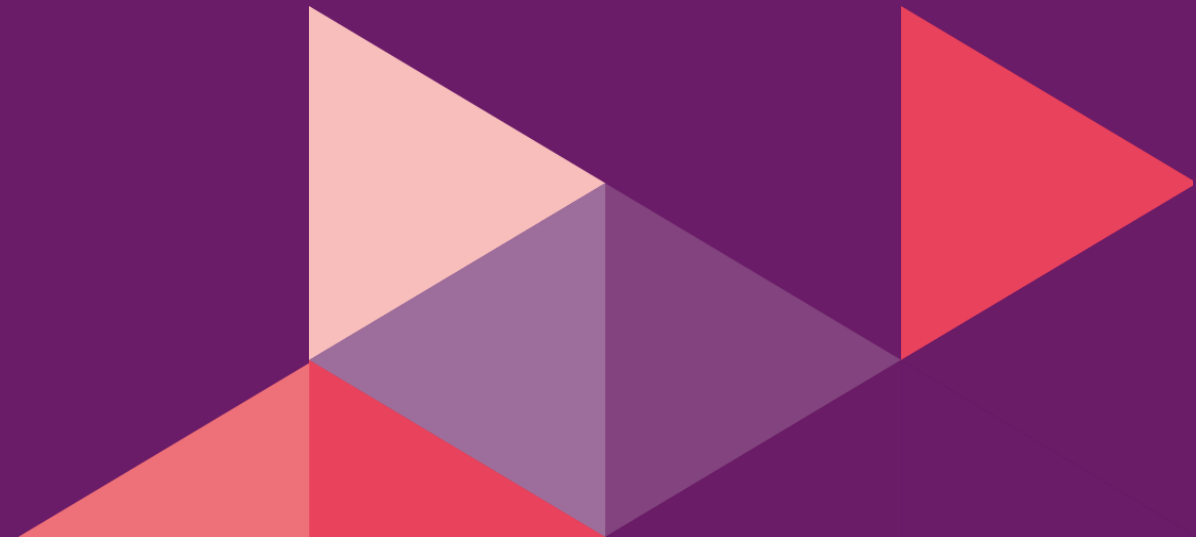

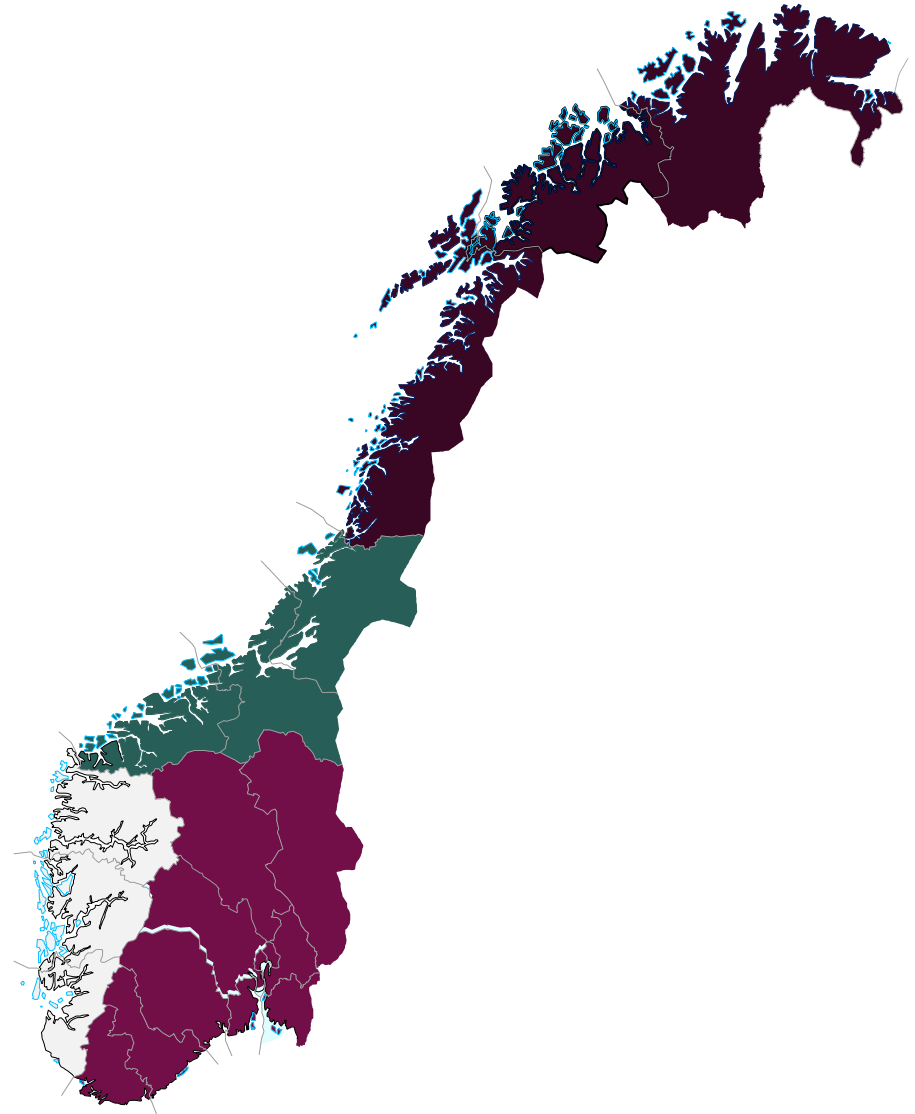
Kompetanseløftet i lys av endringer i Statped

Samling for kommunalsjefer i Oslo og Viken 27. april 2022

Statped

- ▶ Statlig spesialpedagogisk støttetjeneste for kommuner og fylkeskommuner
- ▶ Direkte underlagt Kunnskapsdepartementet
- ▶ Skal bidra til at sektormålene for barnehagen og grunnsopplæringen blir nådd

Endringer i Statped

- ▶ Ny rolle som både direktorat og tjenesteytende virksomhet
- ▶ Tydeligere og mer avgrenset faglig profil
- ▶ Ny landsdekkende og flerfaglig organisering
- ▶ Budsjettreduksjon på 155 millioner
- ▶ Omstillingsperiode 2021-2024

Statpeds hovedmål

- ▶ Barnehage- og skoleeiere får målrettede tjenester på det spesialpedagogiske området
- ▶ Barnehage- og skoleeiere har ansatte som får kunnskap og kompetanse som fremmer utvikling og inkludering knyttet til det spesialpedagogiske området

Prop. 1 S

(2021–2022)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2022

Utgiftskapittel: 200–292 og 2410

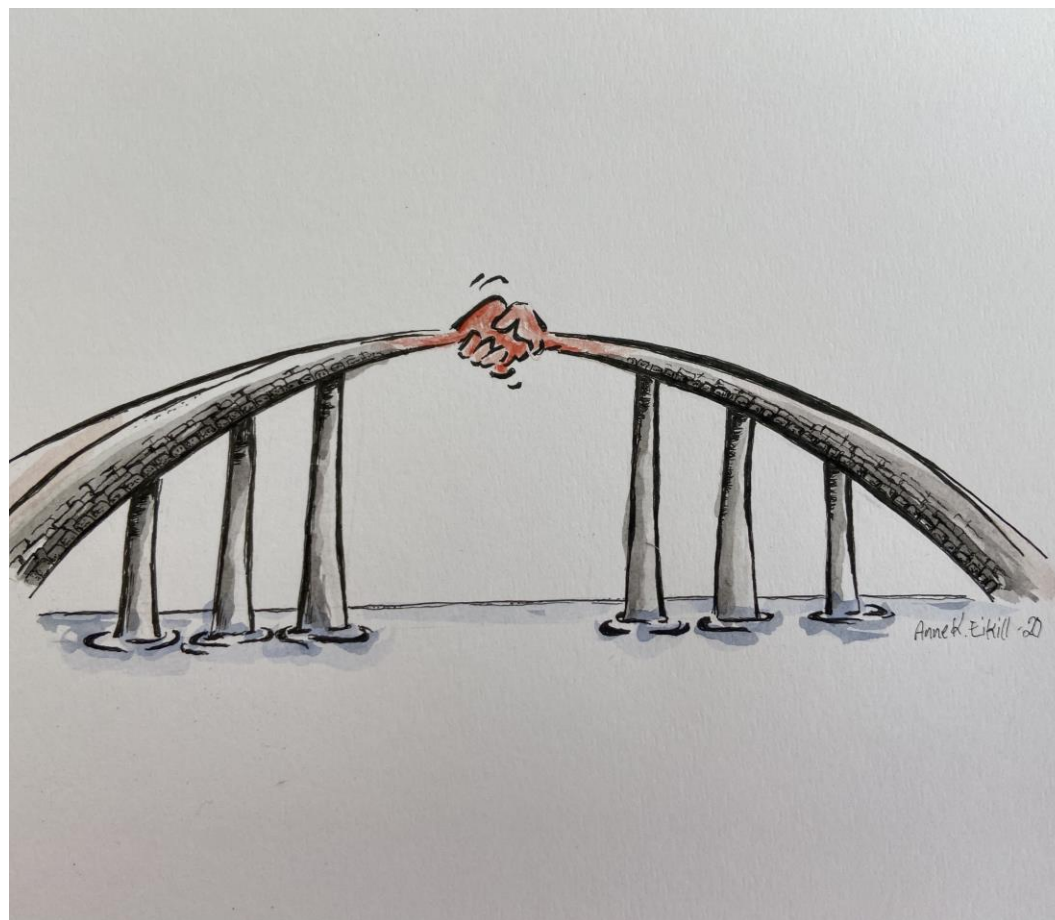
Inntektskapittel: 3200–3292, 5310 og 5617

Fagområder i Statped

- Syn
- Hørsel
- Ervervet hjerneskade
- Kombinerte sansetap og døvblindhet
- Tegnspråk
- Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)
- Sammensatte lærevansker
- Språk- og talevansker

Spesialpedagogisk
spisskompetanse
består i
å bygge bro
mellom særskilte behov
og inkluderende
pedagogisk praksis

Statpeds tjenesteområder

Spesialpedagogisk kartlegging, rådgivning og veiledning

Kompetansebygging

Strakstilbud

Konsultasjon og faglig drøfting før tjeneste (Spør oss)

Utvikling, tilrettelegging og produksjon av læremidler

Opplæring

Tilrettelegge eksamen for tegnspråkbrukere og blinde/sterkt svaksynte

Konkrete oppdrag

Direktoratsoppgaver

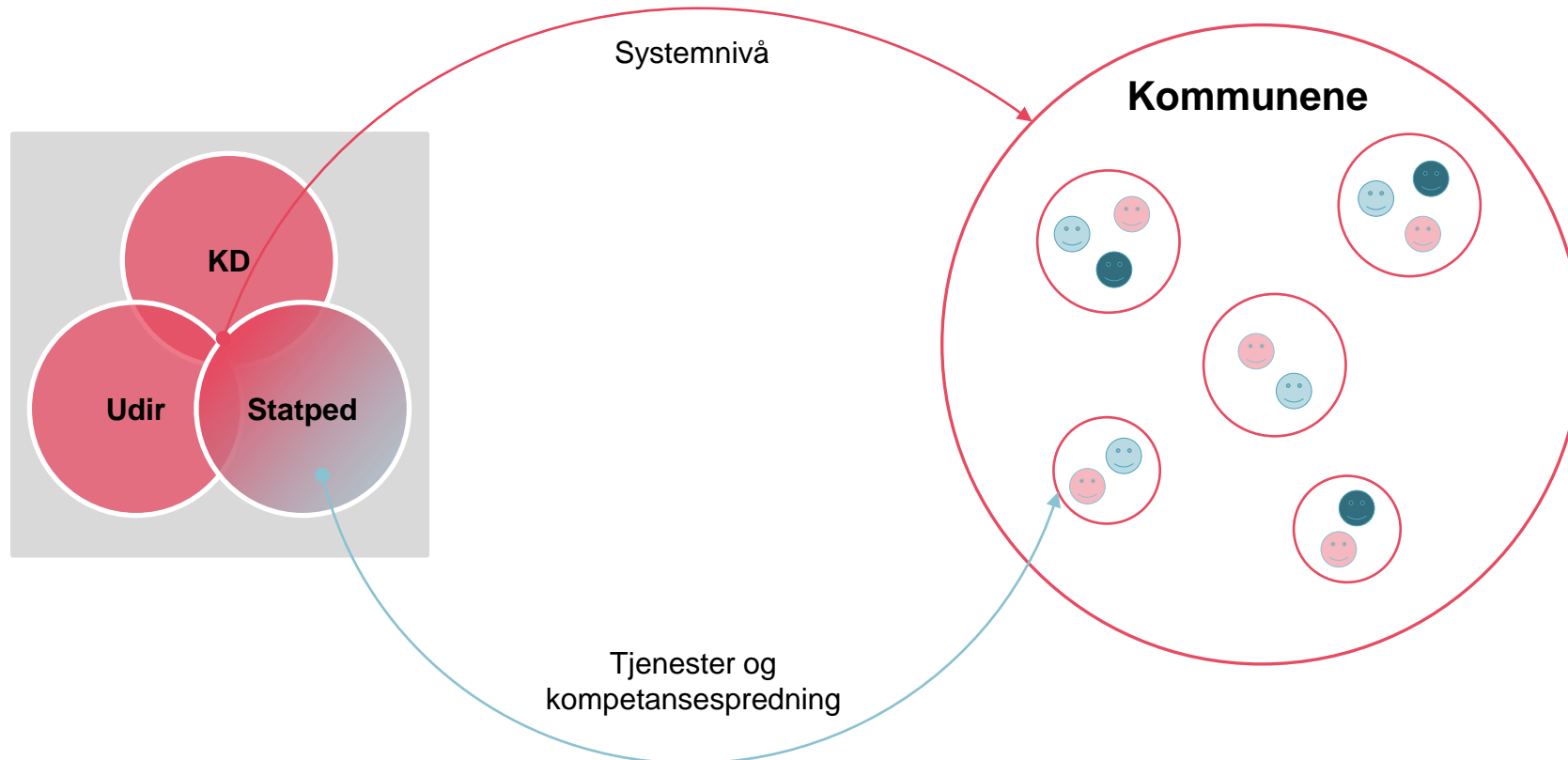

Statped skal gi faglige råd til departementet i saker som gjelder Statpeds målgrupper og fagområder

Statped skal systematisere sin kunnskap slik at den kan gjøres relevant for departementets politikkutvikling

Roller og bidrag til inkluderende felleskap

Kilde: Kunnskapsdepartementet

Konsekvenser av ny faglig rolle for Statped

Barnehager, skoler og lokale støttesystemer må være i stand til å **fange opp og følge opp de fleste barn og elever** med behov for særskilt tilrettelegging (uten støtte fra Statped)

Kommuner og fylkeskommuner må **kartlegge sine kompetansebehov i lys av nedskalering og spissing av Statped**

Kommuner og fylkeskommuner må **bygge opp nødvendig spesialpedagogisk kompetanse** selv eller i samarbeid med andre

Statped skal kun gi tjenester og kompetanse til kommuner og fylkeskommuner på **små og spesialiserte fagområder og i særlig komplekse saker**

Rammer for Statped's bistand til kommuner og fylkeskommuner

Statped's tjenesteyting skal skje innenfor rammen av barnehageloven og opplæringsloven

Bistanden skal ytes til kommuner og fylkeskommuner, slik at barnehager og skoler gjøres i stand til å tilrettelegge for inkluderende barnehage- og opplæringstilbud

Bistand fra Statped skal være knyttet til å hjelpe kommuner og fylkeskommuner slik at barna kan nå målene i rammeplan for barnehagen og elevene kan nå kompetansemålene i læreplan for kunnskapsløftet

Kommuner og fylkeskommuner, ved PPT, skal delta aktivt når Statped gir bistand

Statped
skal bidra i
lokal kompetansebygging
gjennom

- Kompetanseløftet (2020-2024)
- Individbaserte tjenester etter søknad fra PPT
- Systembaserte tjenester/kompetansebygging etter søknad fra PPT
- Kurs og konferanser
- Læringsressurser og nettressurser
- Bidrag inn i utdanninger i UH-sektor (etter søknad eller avtalebasert)

Kompetanseløftet i lys av endringer i Statped

«Regjeringen forventer at kommuner og fylkeskommuner kartlegger sine kompetansebehov i lys av endringene for Statped, og at de sørger for å skaffe seg nødvendig kompetanse selv eller i samarbeid med andre»

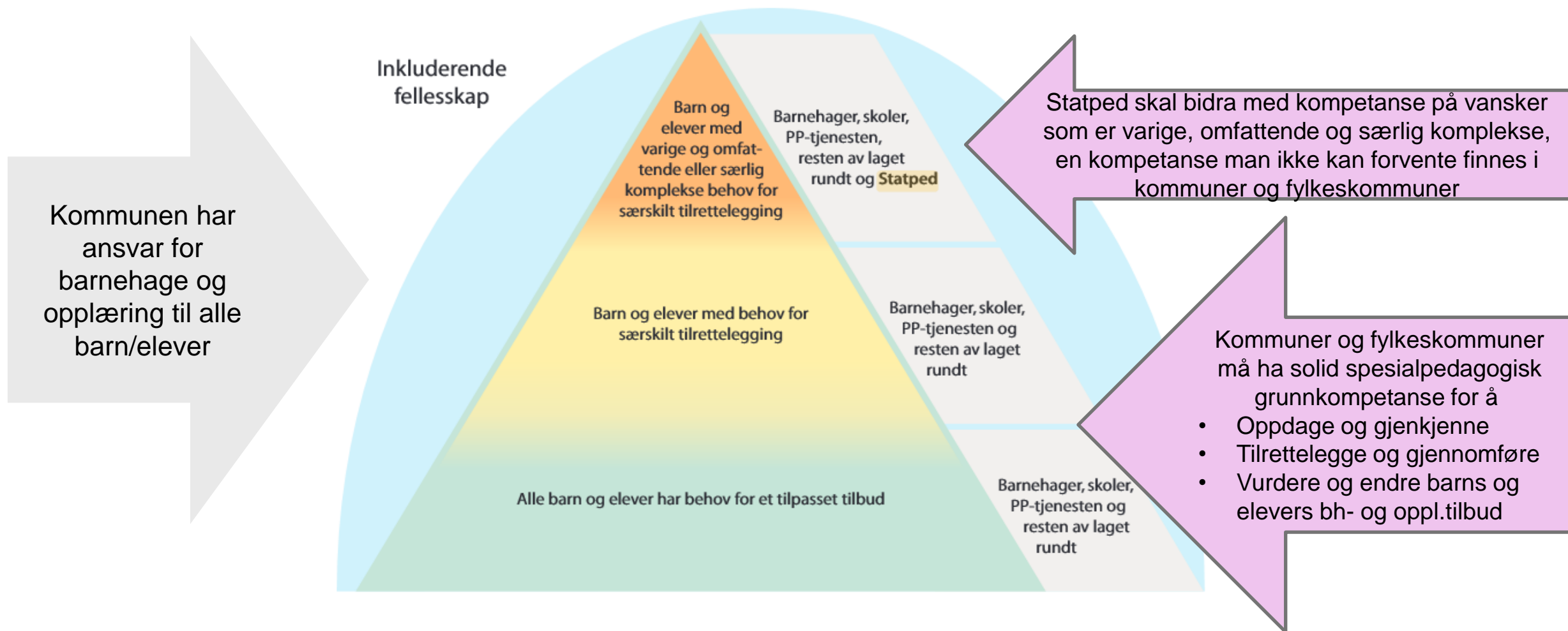
Meld. St. 6 (2019-2020) side 98

PPT en viktig målgruppe i kompetanseløftet

- ▶ Behovene for kompetanse i barnehage og skole må sees i sammenheng med behovene hos PP-tjenesten
- ▶ Gjennom kompetanseløftet skal kompetanse til de ansatte i PP-tjenesten og det øvrige laget rundt barna og elevene styrkes, slik at de samlet kan bidra til et inkluderende, likeverdig og tilpasset tilbud for alle

[Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis \(udir.no\)](http://udir.no)

Innsats og kompetanse rettet inn mot tre nivåer

Fange opp og følge opp de fleste

Meld. St. 6 (2019-2020)

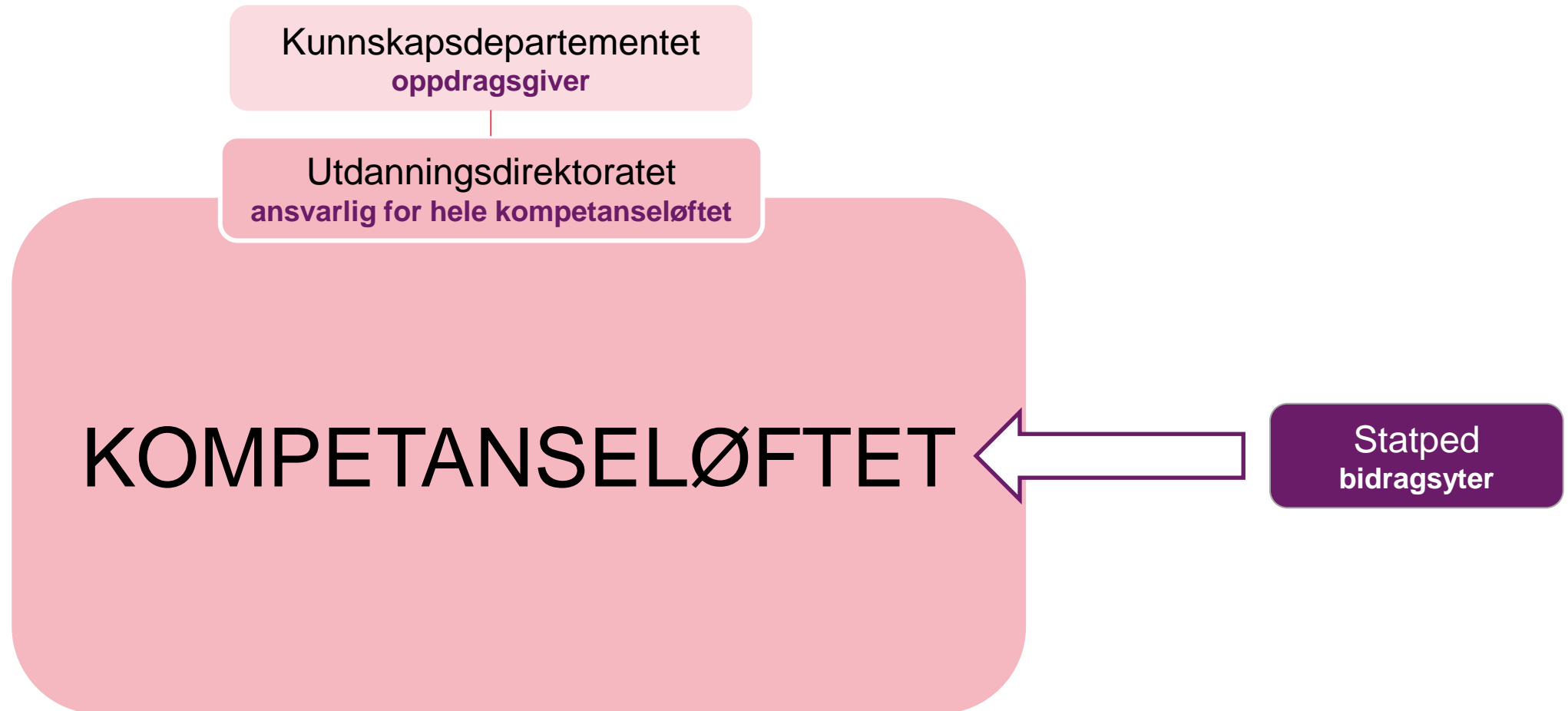
Kommuner og fylkeskommuner må ha kompetanse til å legge til rette for spesialpedagogiske behov som er vanlige og opptrer ofte, som

- ADHD
- språk- og talevansker
- lese- og skrivevansker
- matematikkvansker
- atferdsvansker
- sammensatte lærevansker
- skolefravær

Kommuner og fylkeskommuner må ha grunnleggende kompetanse på Statped's fagområder

- Syn
- Hørsel
- Ervervet hjerneskade
- Kombinerte sansetap og døvblindhet
- Tegnspråk
- Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)
- Sammensatte lærevansker
- Språk- og talevansker

Statped som aktør i kompetanseløftet

Statped's rolle i kompetanseløftet

- Statped er med i samarbeidsfora og regionale nettverk i Oslo og Viken
- Statped skal bidra med kompetanse til tiltakene i ordningen i samarbeid med UH
- Det er UH som ber om bistand fra Statped ved behov

Drøftinger og samarbeid med UH i Oslo og Viken

Høyskolen i Østfold: Halden og Aremark – tema ASK

Universitetet i Sørøst-Norge: Lier – tema ASK

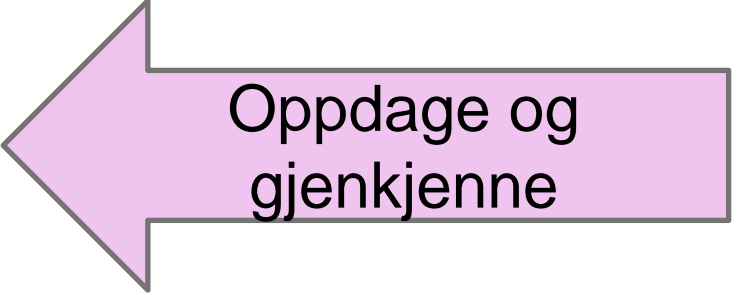

Høyskolen i Innlandet: Bærum – tema autisme

OsloMet: Oslo – tema autisme og ASK
Nittedal – tema autisme

Grunnleggende spesialpedagogisk kompetanse

Oppdage og
gjenkjenne

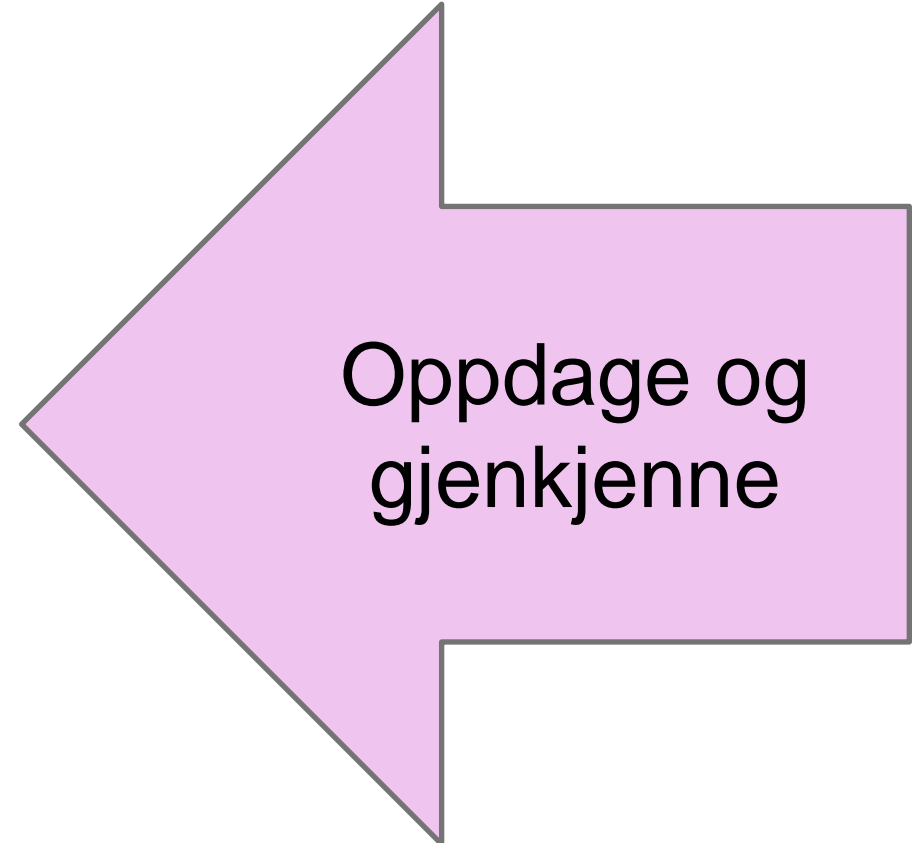
Tilrettelegge

Vurdere og endre

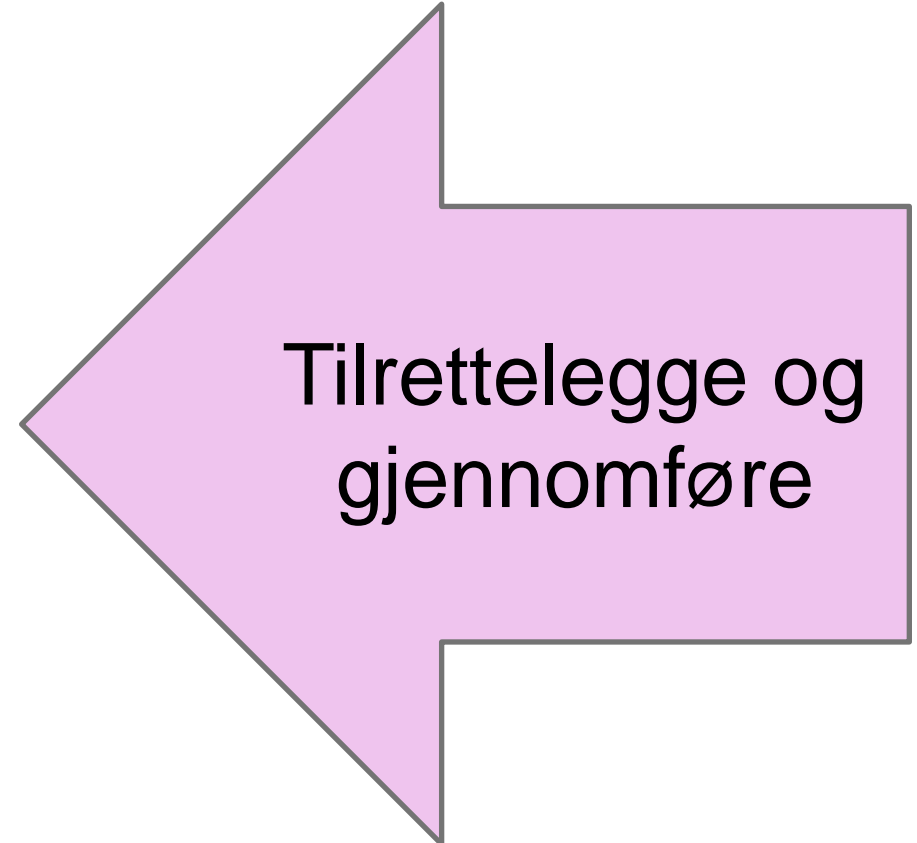
Kompetanse til å oppdage og gjenkjenne

- Observere og kartlegge på en systematisk måte (herunder læringsmiljø)
- Ha kunnskap og ferdigheter til tidlig å oppdage og gjenkjenne tegn på avvik fra typisk utvikling
- Besitte grunnleggende kunnskap om spesialpedagogiske fagområder
- Ha kunnskap om hvordan ulike vansker kan opptre både alene og sammen

Kompetanse for å kunne tilrettelegge og gjennomføre

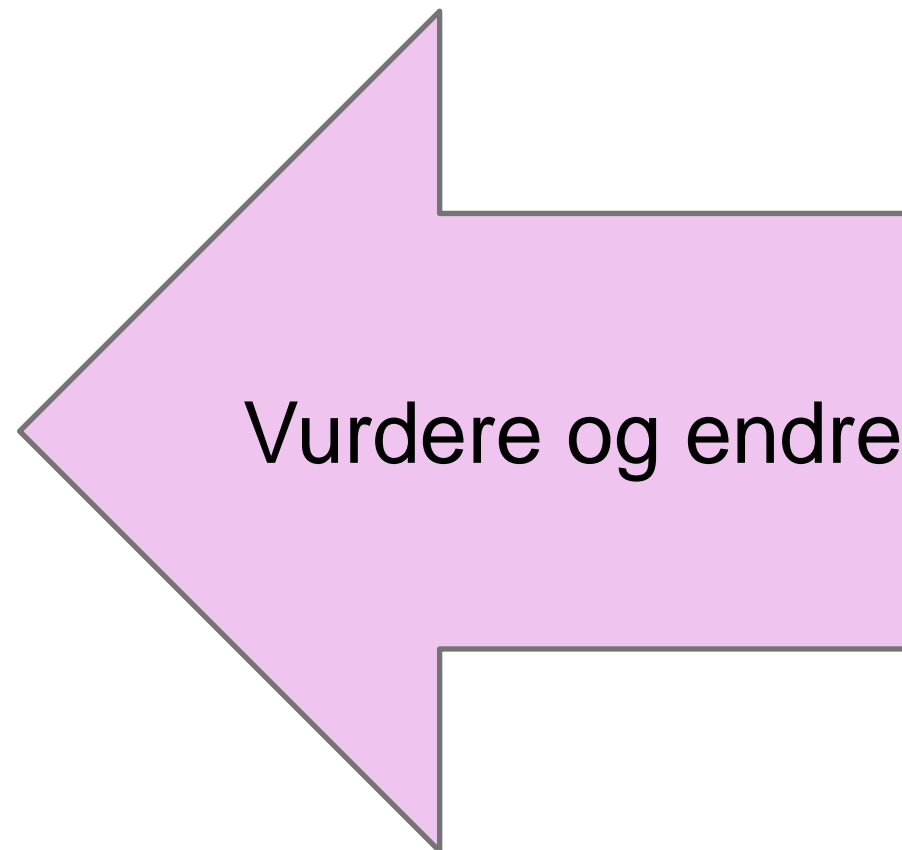
- Se det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske i sammenheng
- Kunne utvikle planer for utvikling og læring i et helhetlig pedagogisk tilbud
- Kunne legge til rette for differensiert og individuelt tilrettelagt opplæring
- Ha kunnskap om kompensierende hjelpemidler og læringsressurser som fremmer inkludering og læring

Kompetanse til å vurdere og endre

Kunnskap og ferdigheter til å evaluere tiltak så de kan justeres, endres eller avsluttes ved behov.

Kompetanse til å vurdere når det er behov for å be om at Statped kan bidra med spesialisert spesialpedagogisk kompetanse inn i laget rundt barnet/eleven.

Kompetansepakke om inkluderende praksis

Et samarbeid mellom Udir og Statped

Kompetansepakken «Inkluderende praksis»

En støtte til lokalt arbeid med kollektiv kompetanseutvikling

For å styrke det tverrfaglige samarbeidet og å bygge et godt lag rundt barnet/eleven

Gi støtte til å kartlegge og analysere kompetansebehov lokalt

Den vil være praksisnær og knyttet til rammeplaner og læreplan

Kunne hjelpe ansatte i barnehage, skole og PP-tjenesten til å se det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske i sammenheng

Kompetansepakken «Inkluderende praksis»

- ▶ Målet er å:
 - ▶ gi økt grunnleggende kunnskap og kompetanse om inkluderende praksis
 - ▶ gi overordnet kunnskap og kompetanse om hvordan elever med ulike utfordringer skal være en del av det faglige, sosiale og kulturelle fellesskapet
 - ▶ understøtte det lokale arbeidet knyttet til ulike temaer innenfor inkludering
- ▶ Målgruppe:
 - ▶ Ansatte i skole, barnehage og PPT

Ståstedsanalyse for PPT

Ståstedsanalysen lanseres på
PPT-lederkonferansen

Kan tas i bruk i
august/september

[Program PPT-lederkonferansen
2022 | www.statped.no](#)

Alvorlig skolefravær

- ▶ Nordisk Erasmus+19-prosjekt
- ▶ Mål for prosjektet:
Utarbeide forslag til nye retningslinjer, tiltak og rutiner for forebygging og behandling av alvorlig skolefravær på tvers av de nordiske landene.
- ▶ Prosjektperiode fram til 2022

[Problematic School Absenteeism \(statped.no\)](http://statped.no)

[Skolefravær og ADHD, Tourettes syndrom og autisme |
www.statped.no](http://www.statped.no)

Nevroutviklingsforstyrrelser og alvorlig skolefravær

Statped kan bidra i komplekse saker etter søknad fra PPT

Ressurser på Statped.no om

- ▶ Forebygging av skolefravær
- ▶ Kartlegging
- ▶ Tiltak for elever med skolefravær
- ▶ Verktøy for elever med skolefravær
- ▶ Læringsaktiviteter og skolefravær

Tips om e-læringsressurser

- ▶ [E-læringskurs om inkludering og deltagelse](#)
- ▶ [E-læring grunnkompetanse i alternativ og supplerende kommunikasjon \(ASK\) | www.statped.no](#)
- ▶ [Barnekonvensjonen | www.statped.no](#)
- ▶ [Språkvansker og begrepsavklaring | www.statped.no](#)
- ▶ [Språklydsvansker | www.statped.no](#)

Barnekonvensjonen

Om rettigheter for barn til å bli hørt og gi uttrykk for egen mening. Passer for deg som jobber med barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging.

Gå til e-læring

Temaside om barnehage – tilrettelegging for utvikling og læring

ADHD og tidlig innsats	Autisme og inkludering i barnehagen	Flerspråklighet og tilrettelegging i barnehagen
Matematikk i barnehagen	Multifunksjonshemming i barnehagen	Stamming i barnehagealder
Tidlig innsats	Synstap i barnehagealder	Barnehage
Tilrettelegging ved lese- og skrivevansker	Tourettes i barnehagen	Rettigheter

Spør oss - tjenesten i Statped

Spør oss

Spør oss om spesialpedagogikk og tiltak for barn og elever med særskilte opplæringsbehov. Alle kan få råd, og vi drøfter anonymiserte saker med deg.

Gå til [Kontakt oss](#) hvis du lurer på noe annet.

Ring telefon 467 45 915

mandag til fredag fra kl. 08.00 til 15.30

Chat med oss

mandag til fredag fra kl. 08.00 til 15.30

[Start chat](#)

Send oss en e-post

men uten personopplysninger om andre

🌐 statped.no

f facebook.com/statped

🐦 twitter.com/statped

Gruppearbeid

- ▶ I lys av presentasjonen fra Statped: Hvordan vurderer du situasjonen når det gjelder spesialpedagogiske kompetanse i din kommune?
- ▶ Hva vil du prioritere å ta tak i?